

OGLAŠAJTE V  
NAJBOLJŠEM  
SLOVENSKEM  
ČASOPISU

★  
Izvršujemo vsakovrstne  
tiskovine

# ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN  
THE BEST  
SLOVENE NEWSPAPER

★  
Commercial Printing of  
All Kinds

VOL. XXXV.—LETO XXXV.

CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONEDELJEK), JUNE 30, 1952

STEVILKA (NUMBER) 129

Novi grobovi



JEAN KRAUS

V petek popoldne je naglo umrla Jean Kraus, rojena Pižmoht, stanujoča na 1045 Beverly Hills Dr., Euclid, Ohio. Stara je bila 26 let in je bila rojena v Clevelandu. Bila je članica društva Clevelandski Slovenci, št. 14 SDZ.

Tukaj zapuščaja soproga Michael, hčerko Lynda Jean in sinčka Michael Francis, brata Franka in dve sestri, Mrs. Anna Sribar ter Mrs. Ida Lapp in mnogo drugih sorodnikov. Pogreb se vrši v torek jutraj ob 9. uri iz Zakrajskega pokopalnega zavoda.

JOHN SAMSA

V Mestni bolnišnici je umrl John Samsa, star 74 let, ki je preje stalno na 871 E. 139 St. Pogreb se vrši danes popoldne iz Grdinovega Lake Shore pokopalnega zavoda, 17010 Lake Shore Blvd., na Whitehaven pokopališče.

Žalostna vest

Mrs. Frances Erzen je prešla iz stare domovine žalostno vest, da je 6. junija preminil njen stric Franc Znidarič v 86. letih. Rojen je bil v Sraču, farsa Košana, živel pa je v Drskovcih pri št. Petru na Krasu. V stari domovini zapuščaja tri otroke, tukaj pa poleg nečakinje Mrs. Erzen tudi nečakinje Mrs. Josephine Rovanič na 1749 Hillview Rd., in Mildred Pirih ter sestro Mrs. Johano Pirih na 729 E. 159 St. Bodi pokojniku lahka domača gruda!

Smrti v domovini

Mr. Jacob Fajdiga iz 18602 Shawnee Ave. je prejel žalostno vest, da mu je na Veliko nedeljo umrla sestra Marija Sečnik, stara 75 let. Doma je bila iz Horula pri Vrhniku, kjer zapuščaja brata Janeza, tukaj pa poleg brata Jakoba tudi brata Andreja. Bodi ji lahka domača gruda.

40. obletnica poroke

Včera sta splošno poznana Mr. in Mrs. Anton Bokal st. iz 731 E. 157 St., obhajala 40. obletnico svojega srečnega zakonskega življenja. Za to priliko so jima otroci in prijatelji priredili prijetno presenečenje v Slovenem domu na Holmes Ave., katera je bila lepo štejevalo znanec. K četrtim otrokom sorodnikov in prijateljev se pridružujemo tudi mi in slavljencema želimo vse najboljše, da bi zdrava in vesela dočakala zlato poroko.

Pozdravi

Pozdrave s parnika Queen Mary, na katerem potujejo na obisk v staro domovino, pošilja vsem Clevelandčanom sledeči: Rose Miller, Jennie Skerl, Mr. in Mrs. Frank Iskra, Mary Puž, Andy in Theresa Gorjanc, Frances Juretič ter Frances Abramović.

Za Tržaški dom

Mr. Ludvig Vrčec iz Maple Heights, Ohio, je izročil v našemu uradu \$5 za Tržaški dom v spomin pokojne Antonije Clark, rojene Česnik, katere starša Mr. in Mrs. John in Uršula Česnik so nekoč živeli v Maple Heightsu.

## TAJNIK ACHESON V BERLINU; IZ BERLINA ODLETI NA DUNAJ

BERLIN, 29. junija—Prebivalstvo zapadnega Berlina je sprejelo med svojo sredo z velikim navdušenjem ameriškega tajnika Deana Achesona. Na stotine Berlinčanov se je zbralo na letališču Tempelhof, kjer je pristalo letalo predsednika Trumana "Independence," katerega se poslužuje Acheson pri svojem poletu po Evropi. Prihod Achesona v Berlina je vplival kot neko olajšnje v napetosti, ki v dvoboju med Vzhodom in Zadohom ravno v Berlinu stalno narašča.

Sovjetska vlada nadaljuje z omejitvami prometa in prehoda iz zapadnega dela Berlina v vzhodni. Zadnja omejitev je prizadejala kakih 16,000 Berlinčanov, ki ne morejo v vzhodni del Berlina, četudi imajo tam ali sorodstvo ali premoženje.

Komunisti grozijo

Tako tisk vzhodne Nemčije in vzhodnega Berlina, kakor posamezni komunistični voditelji se zaganjajo v osebo ameriškega državnega tajnika Deana Achesona.

Politika Achesona mora biti v Nemčiji iztrebljena z vsemi posledicami "z ognjem in mečem," tako grozijo komunisti.

Vendar pa uradne komunistične oblasti na zunanji niso kazale sovraženega razpoloženja do Achesona. Nasprotno so se odzvale povabilu k prireditvam na čast Deanu Achesonu.

Zapadna nemška policija je bila obveščena, da so pripravljali komunisti v Berlinu velike demonstracije zoper Ameriko, katero predstavlja Dean Acheson. Policija je bila pripravljena, vendar ji ni bilo potrebno stopiti v akcijo, ker so komunisti v zadnjem trenutku odstopili od svoje namere. Pod čigavim vplivom, berlinska policija ne javlja.

Acheson na poti  
na Dunaj

Za ponedeljek 30. junija popoldne je določen odhod Achesona iz Berlina na Dunaj. Tudi na Dunaj gre Acheson z letalom "Independence."

Po poročilih iz Dunaja je mesto alarmirano in komunisti napovedujejo velike demonstracije zoper Achesona. Pet tisoč policijskih stražnikov je dobilo posebno nalogo za vzdrževanje reda in mira, tem stražnikom pa je dodeljen poseben kader 500 tajnih policistov.

Kakor v Berlin tako gre Acheson tudi na Dunaj, da manifestira ameriško voljo, da Amerika ne da iz rok posesti in oblasti, kjer jo drži v Evropi.

Malo upanja na Moskvo

Pred svojim odhodom v Berlin je imel tajnik Dean Acheson dolgotrajne in mučne konference z britanskim in francoskim zunanjim ministrom Edenom oziroma Schumanom. London in Pariz sta se zavzela za to, da naj zapadni zavezniki se enkrat poskusijo, če je možen kak sporazum z Moskvo glede Nemčije kot take. London in Pariz sta pri svojih predlogih vztrajala sicer iz zunanje politične, predvsem pa notranje politične razlogov svojih držav. Gre za ratifikacijo mirovne pogodbe z Zapravno Nemčijo; da ne bo v domačih parlamentih ugovorov zoper to ratifikacijo, vsaj kar se tiče Francije, bodo vlade lahko trdile in dokazale, da so podvezle vse korake, kako priti do sporazumne ureditve celotne Nemčije v sporazumu tudi z Moskvo in če ni bilo uspeha, leži krivda na Moskvi.

Redna seja

V sredo zvečer se vrši redna seja društva Carniola Hive, št. 493 TM v navadnih prostorih Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. Članice so vabljenje, da se udeležijo v polnem številu.

Iz bolnišnice

Iz Mt. Sinai bolnišnice se je vrnil na svoj dom poznani Mr. Matt Petrovič, ki se še vedno nahaja pod zdravniško oskrbo. Prijatelj ga sedaj lahko obišče na domu na 261 E. 150 St. Zahvaljuje se vsem za obiske, cvetlice in voščilne kartice, ki jih je prejel.

ENAJST LETNA ŽENA—SEVEDA V TEXASU

SHERMAN, Texas., 29. junija—21-letni letalec Tristan, ki služi vojake v tu-kajšnji letalski bazi, in 11-letna Mary Tristan sta se poročila.

Po poroki je bil v nemali zadregi uradnik, ki je izdal ženitveno dovoljenje in mirovni sodnik, ki je izvršil poročne obrede. Oba sta se šele potem, ko je bila poroka izvršena, zvedela za starost neveste.

11-letna žena Mary je morala nazaj k svoji vdovi materi. Slučaj je prijavi-ti tudi policiji. V zadregi nista samo mlada poročenca, marveč tudi državni organi, ki so bili v poroko zapleteni. Izgovor mirovnega sodnika, ki je izvršil poroko je ta: Mary je visoka pet čevljev in dva inča, tehta 115 funtov. Tudi v prsih je zadostno razvita . . .

Delna obnovitev  
dela v jeklu

PITTSBURGH, 29. junija—Unija C.I.O. jeklarjev se pogaja separatno s posameznimi jeklarnami, da pride do nove medzde pogodbe. Unija se drži priporočil, ki jih je izdal urad za stabilizacijo mezd in jeklarne, ki so pristale na novo pogodbo, so pristale tudi na ta priporočila.

Do sedaj se je sklenila nova medzda pogodba s kakimi 50 manjšimi tovarnami, ki skupno zaposljujejo okrog 52,000 delavstva, producirajo pa 15% ameriškega jekla od predvidene normalne produkcije. Večina teh tovarn je v Pittsburghu.

Najbolj trgovatna je slej ko prej United States Steel Co., ki dosledno odklanja delavske zahteve.

Zastoj je pričakoval  
smrt

MIDDLESBORO, Ky., 29. junija—James P. Longworth je samotar in je napovedal, da bo umrl prošlo soboto točno ob sedmih jutraj. To mu je bilo dvakrat razodeto iz neba. Longworth je odredil vse potrebno za svoj pogreb.

Soroštvo in prijatelji Jamesa so se zbrali in čakali na njegovo smrt, pa je ni bilo. James je našel izgovor, da ga je smrt sicer napadla, pa jo je odbil. Prihodnjik bo ležal v postelji, se smrti ne bo upiral.

James je trdil, da je videl tudi nebesa "in da je tam pravl lepo in da je videl lepe ljudi."

ČEHOM PRAMANJUJE  
ELEKTRIKE

PRAGA, 29. junija—Pražka vlada je odredila občutno znižanje uporabe električnega toka, tako v hišnem gospodinjstvu, kakor tudi v poslovnem svetu. Najznačilnejša je izjava praške vlade, ko zatrjuje, da omejitev ni samočasna značaja.

Poroka

V soboto, 5. julija se bosta poročila v cerkvi sv. Vida ob 9. uri jutraj Miss Helen Korenšek in Mr. Frank J. Cerkenik. Nevesta je hči Mr. Paul Korenšek iz 7415 Aberdeen Ave., ženini je pa sin poznane družine Mr. in Mrs. Frank Cerkenik iz 1234 E. 71 St. Sorodniki in prijatelji so vabljeni k poročnim obredom. Novoporočencema čestitamo in jima želimo vse najboljše.

## Kontrola podaljšana za 10 mesecev; gre za mezde, cene in za stanarine

30. APRIL 1953 JE TERMIN,  
KO NAJ KONTROLE ODPADEJO

Ana Pauker je  
le odšla

BEOGRAD, 29. junija—Jugoslavanska časopisna agencija "Tanjug" poroča, da je ministrovka Ana Pauker, ki je volila romunsko zunanjo politiko, morala oditi iz urada romunskega zunanjega ministrstva.

Ista agencija tudi poroča, da je namestnik zunanjega ministrstva Avram Bunaci prevzel po-sle zunanjskega ministra. Pomočnica Ane Pauker, Anna Toma, ki je bila znana kot najožja sodelavka Paukerjeve, pa je bila aretirana, trdi poročilo.

Tudi Paukerjeva je bila obtožena kot kontrarevolucionarka in sovražnica ljudstva. Zapadni diplomatje trdijo, da ne gre za programsko in politično čistko v romunski komunistični stranki, marveč da je Bukarešta po nalogu Moskve morala najti nekoga, ki je "kriv" današnjega slabega gospodarskega stanja v Romuniji. Seči pa je bilo treba po nekaterih vrhovnih in segli so po Ani Paukerjevi.

Vselitveni zakon  
odobren

WASHINGTON, 29. junija—Za spodnjo zbornico, ki je preglasovala Trumanovo veto zoper novi ameriški vselitveni zakon, je tudi senat zbral potrebno večino, da je preglasoval Trumanovo veto. Ameriški vselitveni zakon je tako avtomatično stopil v veljavo brez Trumanovega podpisavanja.

Kongres je nadalje naslovil na predsednika Trumana zahtevo, da zoper stavkujoče jeklarje uporabi Taft-Hartleyev zakon, da izposljuje sodno zapoved delavcem jeklarjem, da se vrnejo na delo in da se stavka za 80 dni ukine.

V bolnišnici

V St. Luke's bolnišnici se je podala Mrs. Anna Smrke, stanujoča na 1057 E. 68 St. Nahaja se v sobi št. 3214. Obiski so dovoljeni. Želimo ji skorajšnjega popolnega okrevanja.

Lattimore bil po krivem obtožen

V Washingtonu se je razčistil slučaj profesorja Owena Lattimora iz univerze John Hopkins, ki je že več let tarča senatorja McCarthya, češ, da je prof. Lattimore komunist in sovjetski špijon v Ameriki. Senator McCarthy pa ni nikoli imel poguma, da bi svoje natolcovanje ponovil izven senata, kjer ga štiti parlamentarna imuniteta. Od takega natolcovanja po konec konca le nekaj ostane.

Tako se je zgodilo, da je državni oddelek pred tednom dni uradno naznanil, da je zvedel, da namerava prof. Lattimore tajno odpotovati iz Amerike in obiskati neke države za železno zaveso. Dalje, da je državni oddelek izdal ukaz za profesorjevo aretacijo, ako bi skušal tajno zapustiti deželo.

Prof. Lattimore je ogoročeno zanikal, da je sploh mislil na to, da bi potoval iz Amerike. Urad FBI je v zadevi začel preiskavo

WASHINGTON, 29. junija—Skupne konference spodnje zbornice in senata so dovedle v vprašanju kontrol do kompromisa med obema zakonodajnim zbornicama. Tudi glasovanje v senatu ni bilo deljeno po strankarski orientaciji—po demokratih oziroma republikancih. 127 demokratov in 66 republikancev je bilo za podaljšanje kontrole, ostali republikanci in 38 demokratov pa protti.

Glede stanarin naj kontrola odpade s 30. septembrom 1952. Druge kontrole pa 30. aprila 1953. Predsednik Truman je zahteval dvoletno podaljšanje kontrole.

Vsebina novih kontrol

Kar se tiče najemnin, naj kontrola nad njimi preneha na splošno 30. septembra 1952. Lokalne vlade pa imajo možnost, da podaljšajo tudi to kontrolo, toda najdalje do 30. aprila 1953. Mestom kot Cleveland, Chicago, Detroit, Pittsburgh in drugim je dan čas treh mesecev, torej do 30. septembra, da v tem času uzakonijo posebne zakone, da se v njihovem območju kontrola najemnin podaljša.

Kontrola nad mezdami na splošno ostane. Pri tem pa ne gre za poljske delavce, za delavce, ki so zaposleni v podjetjih z osemimi ali manj nameščenimi in za tiste, ki zaslužijo manj kakor en dolar na uro.

Kar se tiče kontrole cen, so izvezila vsa živila, ki so konservirana, namreč povrtnina in sadje Proračunano na izdatke, ki jih utрпи hišno gospodinjstvo za preživljanje, je 11% teh živih dekontroliranih.

Odpadle so omejitve glede kredita, glede naplail v gotovini. Urad za stabilizacijo mezd se ne sme vmešati v delavske mezdne spore in ne izdajati splošnih navodil glede mezd.

Banke bodo zaprte

Prihodnji petek bo 4. julij, Dan Neodvisnosti in legalni praznik. Vsi javni prostori bodo zaprti, kakor tudi banke in trgovine. Banke, katere so običajno odprte ob petkih do 6. ure zvečer ali dlje, bodo tako odprte v četrtak zvečer namesto v petek radi praznika.

Donald Grisswolda iz 15718 Pythias Ave. sta danes ob pol drugi uri jutraj napadla in oropala dva bandita, ko je ustavil svoj avto na križišču East bulvarja in Euclid Ave., ker je prometni signal kazal "stoj." A predno sta mogla bandita zbežati, je Grisswold potegnil revolver in začel streljati. Enega bandita je podrl, drugi je zbežal. Zadoči ropar je bil mrtev, ko je dospela policija in ugotovila, da gre za nekoga znanega zločince, ki je bil ponovno v zaporih zaradi sličnih zločinov.

ZADNJE VESTI

VIHAR V NORWALKU

V severno ohijskem mestu Norwalk je včera razsajal vihar, katerega je spremljal hud dežni naliiv. Vihar je ruval drevesa in lomil drogove za električno in drugo napeljavo ter napravil vsega skupaj do pol milijona dolarjev škode. Na srečo pa ni bilo nobenih življenjskih izgub.

DRAMATIČNA SMRT

Snoči so clevelandski Sirci priredili banket v hotelu Carter za počastitev svojega župnika Joseph Komaida, ki je ob starosti 73 let izpolnil 50-letnico svojega duhovniškega poklica. V slavnostni dvorani je bilo zbranih kakih 500 oseb. Sredi govora par minut po deseti uri se je župnik onesvestil. Očividno ga je zadel srčna kap. Med pričetnimi je nastala panika in prepadenost. Nekateri so molili. Zdravnik, ki je bil pozvan iz bližnje bolnišnice Charly, je čez 15 minut ugotovil, da je jubilent mrtev.

KONGRESU SE MUDI

Iz Washingtona poročajo, da se vsem članom kongresa, tako spodnje zbornice kakor senatne, mudi, ker bi radi šli na počitnice. Možnost obstoji, da bo zasedanje odgodeno prihodnjo soboto. Sicer pa mnogo poslancev—vse člane spodnje zbornice in eno tretjino senata—čaka doma varen posel. Prepričati morajo namreč volilce svojih okrožij, da jih bodo v novembru poslali nazaj v kongres.

ULIČNI ROPAR UBIT

Donald Grisswolda iz 15718 Pythias Ave. sta danes ob pol drugi uri jutraj napadla in oropala dva bandita, ko je ustavil svoj avto na križišču East bulvarja in Euclid Ave., ker je prometni signal kazal "stoj." A predno sta mogla bandita zbežati, je Grisswold potegnil revolver in začel streljati. Enega bandita je podrl, drugi je zbežal. Zadoči ropar je bil mrtev, ko je dospela policija in ugotovila, da gre za nekoga znanega zločince, ki je bil ponovno v zaporih zaradi sličnih zločinov.

SUŽENJSKO DELO

Vlada Zedinjenih držav je včeraj izročila posebnemu odboru Združenih narodov v New Yorku tri čevlje visoko skladownico raznih dokumentov, o katerih se trdi, da so v njih podani dokazi, kako se razširja sistem taborov za prisilno delo pod sovjetskimi režimom. Med papirji je 18 tisoč izjav poljskih vojakov, ki so se nahajali v Rusiji v vojnem ujetništvu.



"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO. 5231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO HENDERSON 1-5311 — HENDERSON 1-5312 Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

Table with subscription rates: By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town: (Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta): For One Year—(Za eno leto) \$8.50 For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00 For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries: (Za Kanado, Evropo in druge inozemske države): For One Year—(Za eno leto) \$10.00 For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00 For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.



POLITIČNA RAZGLEDANOST PA TAKA...

(1) Ameriški državni tajnik Dean Acheson se je pogajal o vseh mednarodnih vprašanjih v Londonu. Na teh konferencah, kakor iz poročil razvidno in kar je tudi logično, gre za različno zunanjo politiko vsaj v posebnostih, za zunanjo politiko treh velikih držav zaveznic—Amerike, Velike Britanije in Francije.

Mi smo naglaševali in naglašamo ponovno, da je jedro evropskega vprašanja v bistvu nemško. Ta povdarek je tudi uraden po izjavah zunanjih ministrov tako Amerike, kakor njenih zaveznic. Če so mnenja različna, kako v skupnem bloku proti Sovjetom—kar naj bi bila osnovna linija—urediti nemško vprašanje v duhu idej zapadnega bloka, je to dejstvo povsem razumljivo Dalekovidni možje Francije, morda celo idealisti, hočejo rešiti Francijo in imeti mir pred Nemčijo.

Na drugi strani je treba pripraviti v Franciji javno mnenje za to, da je neko zblizanje med Francijo in Nemčijo le potrebno. Mi smo ponovno povdarili, da ima francoski narod žalostne skušnjaje iz vseh teh različnih dvostranskih, vzajemnih, prijateljskih, nenapadnih pogodb, ali kakor naj se že te pogodbe imenujejo, ker Francija je bila vkljub vsem tem pogodbam po Nemcih le napadena in opustošena. Za Francijo je važen moment, ko naj ostane Zapadna Nemčija kot samostojna država ali kot naj Nemčija postane zedinjena Nemčija, ki pa bo imela gotovo mednarodne obveznosti tako vzhoda, kakor zahoda in bo Francija lažje mirneje dihal. Zato, četudi v nesigurnosti, naj se še vendar poskusi z razgovori s Sovjetsko zvezo, da bi se moglo na kak kompromisen način rešiti vprašanje zedinjene Nemčije in bo uradni predstavnik pred francosko javnostjo, ki je itak razočarana tako nad Nemci, kakor tudi nad sovjetsko zunanjo politiko, upravičen trditi, da je storil vse korake, ki so bili v njegovi moči, da zavaruje Francijo. Če pa ni uspel, ni njegova krivda. Amerika je zavzela stališče moči in realnih dejstev. Če že ne gre, da bi se izgotovila mirovna pogodba z Nemčijo—enotno Nemčijo kot tako, se mora priti do pogodbe do dela Nemčije, ki je sedaj kot država, to je Zapadna Nemčija, ta Nemčija pa naj se pritegne v blok Zapada in se ne more gledati na peodine pomisleke ene države članice Severno-atlantskega pakta in skupne zapadne evropske obrambe. Stališče bivšega zunanje političnega svetovalca Trumana iz republikanskih vrst John Foster Dullesa, je bilo in se je uveljavilo: Amerika naj v danem položaju sklene medsebojne dogovore, ki jih imenujemo regionalne, to je država z državo, četudi pod širšim okriljem, ko naj se k temu podpisu teh pogodb pritegnejo tudi druge države. Tako je Dulles postopal napram Japonski in tako mišljenje je podal tudi glede Zapadne Nemčije. Govoriti o mirovni pogodbi s skupno zedinjeno Nemčijo spričo ruske imperialistične politike na splošno in do Nemčije posebej, bi bilo nestvarno, vsled česar naj se Amerika pobriga, da pritegne v krog svojih zaveznikov vsaj del Nemčije—Zapadno Nemčijo.

Velika Britanija ima svoje posebne interese, ki se križajo z ameriškiimi. Glavni moment pa je ta: Gospodarska, finančna in politična oslabelelost Velike Britanije, ki se zaveda položaja iz polpretekle zgodovine, je ravno druga slika porastu ameriškega finančnega, gospodarskega in političnega vpliva v svetu. Prav konkretno glede Nemčije je britansko stališče enostavno in razumljivo: Vzemimo samo vprašanje okupacijskih čet v Nemčiji. Tudi angleško. Do sedaj so bili Nemci tisti, ki so vzdrževali stroške recimo britanske okupacije. Ti stroški niso bili majhni. Neka okupacija bo ostala tudi potem, ko naj bi se ratificirala mirovna pogodba z Zapadno Nemčijo. Toda stroške te okupacije bo morala nositi Velika Britanija sama. Uveljavljanje političnega slovesa v današnjih časih stane Veliko Britanijo predrago. Za političnim slovesom so gospodarske koristi. Toda vzdrževati zasedbene sile na raznih krajih

UREDNIKOVA POŠTA

S poti v domovino NA PARNIKU LIBERTE—Najlepše pozdrave pošiljava iz sredine morja danes, 14. junija. Obiskala bova rojstno domovino Dolenjsko, Krško, Čateške toplice, itd.

Prav lepa hvala vsem našim prijateljem za tako lepo odhodnico. Posebno se zahvaljujemo Mr. in Mrs. J. Zupančič iz Marcella Rd., Mrs. B. Radela iz 10402 Reno Ave., Mrs. Mary Poldan iz Chicage, Mrs. Mary Prosser iz Pennsilvanije ter naši hčerki.

Ker je Mr. Zupančič vozil z avtom do New Yorka, so šli z nami na parnik Liberte, da so si vse ogledali, kako krasno je v prvem razredu na parniku. Tako je prišla ura 11. junija 1952, da smo se morali ločiti od naših dragih otrok in mnogoštevilnih dobrih prijateljev. Nikdar ne bova pozabila. Ključeva še enkrat najlepša hvala vsem in pozdravi iz sredine morja. Na veselo svidenje v naši dobri Ameriki!

Mr. in Mrs. Martin Kožar, lastnika Nottingham Winery, ter Anton Jacopin.

Dve tretjini plovbe preko oceana je za nami. V torek zjutraj pristanemo v Plymouth, potem pa La Havre. Stopil bom na evropska tla po 45 letih, da pogledam še enkrat zemljo nečestih spominov.

Odšli smo z avtom danes teden, 8. junija preko Pennsilvania po "Turn pike." V Harrisburgu smo pa zavili severno proti Bessemeru, Pa. Od tam ob Delaware reki proti MILFORD in Buganville pogledati poslopje, pogorišče tragične sedaj zgodovinske Louis Adamića. Vzel sem slike od še vedno nepriznane avta, hiše, vrta itd. Posvetilo se na prodaj. Žal, da nisem mogel iti na grob.

Odšli smo v New York, kjer sem drugi dan odšel preko luže. Morje je bilo malo viharno le ob ustju New Fundlandije, sedaj je primerno dobro. Francoska hrana in postrežba je v zornu. Potniki so večina Francozi, malo Nemcev in par Slovencev. Ladja Liberte se je prej imenovala "Evropa" in je bila ponos Hitlerjeve Nemčije. Nemci sami so bolj skromni kot so bili nekdanj. Vsi pa poznajo in eni celo dobro vedo o Jugoslaviji.

Sopotniki so učitelji, da tudi profesorji, s katerimi se da govoriti, le žal, da mi je francoski jezik tuj; k sreči vsak razume angleški jezik. Strežaji so nepreokosljivi v vlnudnosti in gibčnosti. Moji občutki so nepopisni, ko se bližamo evropski celini. Pisal bom iz Jugoslavije.

Pozdravljam mojo ženo na 18900 Kildeer Ave., otroke v družinah Lah, Barbre in Smith ter vse prijatelje in znanee! Sredi avgusta se vidimo! Michael Lah.

UMOR NOVIROJENCKA

V kupeju drugega razreda jutranjega vlaka, ki vozi ob 3. zjutraj iz Novega mesta proti Ljubljani, so v nedeljo, 11. maja odkrili pod sedežem zavoj z umorjenim novorojenčkom. Otok, ki je bil star dva do tri dni, je bil umorjen na krut način. Odrezano je imel glavo, obe roki in nogi.



sveta, kakor v Egiptu, Malajskem polotoku, kasneje tudi v Nemčiji, aktivno pomagati na Koreji, je za ohranilo britanske finance preveč. A glavno: Britanci bi radi rešili splošno nemško vprašanje z ostalimi, ki so tičejo britanskega imperija v sožitju z Rusi, kar pa ni mogoče brez Moskve.

Beda prisilila vrnitev v Jugoslavijo

"Ljubljanski dnevnik" z dne 16. junija 1952, poroča: Letos se je vrnilo na Reko in prosilo za jugoslovansko državljanstvo 16 Italijanov, ki so optimalni za Italijo. Povratniki opisujejo obupne razmere v italijanskih taboriščih. Italijanske oblasti zapirajo begunce iz Pulja in Istre, ki se hočejo vrniti v našo državo; 50 tisoč lir za rešitev iz taborišča.

Letos se je vrnilo na Reko in prosilo za jugoslovansko državljanstvo 16 Italijanov, ki so svoj čas optimalni za Italijo. Bedno življenje in pomanjkanje sta jih prisilila, da so se spet vrnil v državo, kjer sta jim zagotovljena delo in boljše življenje.

Odkar se je povečalo število povratnikov iz Italije, se naglo dviga število Italijanov, ki umikajo prošnje za opecijo. Samo na Reki je letos 148 Italijanov prosilo, da bi jim dali jugoslovansko državljanstvo, ker nameravajo ostati v državi. Več Italijanov je prosilo za dovoljenje za bivanje.

"Vrnil sem se zato, ker sem truden," je izjavil 36-letni Giovanni Host, ki je pred kratkim prispel na Reko. Utrujen od težkega življenja, revščine, grenkih izkušenj, od iredentističnih spletk, ki so ga zmamile v Italijo. Host je pred tremi leti odšel z ženo, dvema otrokoma in materjo, vrnil se je z vso družino, vendar brez žene, ki je umrla v revščini.

Armando Pelaschier je poskušil srečo tudi na drugem konti-

mentu. Ko je pred tremi leti prišel v Italijo, je bil najprej sedem mesecev v begunskem taborišču, brez upanja na zaposlitev, čeprav so mu jo obljubili, ko so ga vabili, naj pride. Zato se je odločil, da pojde v Venezo; 14 mesecev mu je zadoščalo, da je poskusil grenak kruh v tej državi, zato se je sklenil vrniti, pa ne v Italijo, marveč na Reko. Dobil je staro mesto. Z zaslužkom vzdržuje tudi mater, ki bo umaknila svojo prošnjo za opecijo.

Te dni se je vrnil v Pulj Mario Moscarda, električar, ki je zapustil našo državo lani in upanju, da ga čakata v Italiji brezbrizno življenje in služba. Vrnil se je poln razočaranja, prevaran od iredentističnih krogov. Uprlo se mu je brezupno in bedno življenje beguncev. Moscarda je živel v taborišču, ki ima zvenече ime "Casabella." Pravi, da je bilo življenje v taborišču nemogoče. Vsi so proti vsem, vsakdo krivdi drugega, kradejo, goljufajo in pehajo se za griljaj. Prebivalci bližnjih krajev iz begunskega taborišča nimajo čustva za ljudi.

Skupno z Moscardom je bilo v taborišču tudi več beguncev iz Pulja in Istre. Bivši puljski pek Cesare Zustović se je več mesecev trudil, da bi si dobil 50.000 lir in se rešil taborišča. Ko so zvedeli, da se hoče vrniti v Pulj, so ga zaprl. Danes si v Italiji išče zaposlitve.

Karlo Marković je poskušal samomor, ker se mu je uprlo taboriščno življenje.

JADOGE, ŠIROM SVETA ZNANO SADIJE

Najbolj zgodnje sadje tako zvanih zmerno gorkih krajev severne zemeljske poloble predstavljajo jagode, v tej deželi imenovane strawberries, v jeziku znanstvenikov pa fragaria. Duzorijo že v juniju ali prej; v bolj gorkih krajih dozoriyo seveda še dosti bolj zgodaj. Znanstveniki pravijo, da jagode spadajo v isto rastlinsko rodovino kot vrtnice, dasi se močno razlikujejo med seboj: v zvezi s tem je značilno, da v naših srednje gorkih krajih vrtnice najlepše cveto v juniju in da v istem mesecu zore najlepše jagode.

Divje jagode so doma tako rekoč po vsem svetu, kjer uspeva kakšno rastlinstvo. Kakor smo jih mi v naših otroških letih nabirali v rojstni Sloveniji, tako so jih nabirali otroci v drugih delih sveta. Divje jagode so sladke, prijetno duhteče, toda drobne in njihova rodnost je omejena na kratko sezono. V zgodovini jih omenja že Virgil leta 70 pred našim štetjem.

Ko so prvi beli priseljenci prišli v Ameriko, so se čudili obilici divjih jagod, ki so jih tu našli. Te ameriške divje jagode so bile in so še prav tako sladke, duhteče in drobne kot so evropske, toda obilnejše rodijo. Kultivirane ali vrtnice jagode, ki so dandanes v velikih množinah pridelujejo v Ameriki in Evropi, so baje vzgojene iz dveh ameriških vrst: severnoameriške, ki rodijo drobne sadeže, in južnoameriške, ki so jih gojili Indijanci v sedanji republikični Čile davno pred prihodom belcev na ta kontinent. Prvotno križanje teh dveh vrst pa so baje vrtnarji izvedli v Franciji in Angliji, kamor so bili importirali severnoameriško in južnoameriško vrsto jagod. To je bilo okrog leta 1712. Ameriški vrtnarji so začeli oglaševati kultivirane jagode šele okrog leta 1800.

V drugi polovici devetnajstega stoletja se je kultiviranje jagod v tej deželi močno razvilo; zvezni poljedelski department, državne poskusne postaje in mnogi posamezniki so vzgajili

mного dobrih podvrst z izbiranjem in križanjem. S tem delom še nadaljujejo in leto za letom prihajajo na trg nove, na en ali drug način izboljšane vrste.

Kultivirane jagode so mnogo debelejšee od divjih in navadno rodijo vso sezono, vse do jesenskih slani. Pridelujejo se v večjem ali manjšem obsegu v vsaki državi naše Unije. Veliki nasadi jagod zavzemajo okrog 180.000 akrov v tej deželi. Največ jih pridelujejo v državah Louisiana, Tennessee, Arkansas, Oregon, California, North Carolina in v delih držav Maryland, Delaware in New Jersey. To velja za družbe in posameznike, ki se bavijo s pridelovanjem jagod na veliko. V tem niso všteti milijoni domačih vrstov, ki gojijo jagode za domačo porabo. Jagode se uživajo sveže, morda z dodatkom sladkorja ali mleka ali vina, pa tudi v raznem pecivu in kot dodatek sladoledu in nealkoholnim pijačam.

Jagode so bile dobrodošla slastičica že za davnega primitivnega človeka in so priljubljen sadež tudi v sodobni civilizaciji, pa naj rasto divje po poljih in dobravah ali pa kultivirane po farmah in vrtovih.

—NOVA DOBA

POSTARJI BODO NA POHORJU ODPRLI POČITNIŠKI DOM

Počitniški dom postarjev na Pohorju, ki so ga odprli v juniju, je eden izmed najlepšee urejenih pohorskih domov. Mariborski postarji so žrtvovali zanj mnogo preostega časa. Zgradili so ga v bližini nekdanjega poštnega doma, ki je med vojno pogorel. Denar za gradnjo in ureditev je prispevala Centralna uprava sindikata poštna, telegrafske in telefonske službe. Mnogo gradbenih del so opravili postarji brezplačno.

Počitniški dom je petnadstropna zgradba v švicarskem slogu, s 35 spalnimi sobami, dvorano v pritličju in vrtno restavracijo. Dohod je mogoč tudi z avtom. Dom bo imel za prevoz tudi svoj avto, svojo pošto, telefon in vodovod. Avto tega doma bo dovažal pošto tudi za vse ostale planinske kočee, ki so bile dosedaj vezane na zelo oddaljeni pošti Hoče in Maribor. Lahko in planinski kočii primerno pohištvo so naročili v Tovarni pohištva Duplica pri Kamniku.

PRED PETINDVAJSETIMI LETI

OD 26. JUNIJA DO 3. JULIJA 1927

Komandant Richard E. Byrd je odletel s svojim monoplanom "America" proti Parizu. Isti čas pa sta napravila polet poročnika Maitland in Hegenberger proti Honolulu. Preletela sta s monoplanom "Bird of Paradise" Pacifik med Californijo in Havajskimi otoki v 25 urah in 51 minutah.

Včeraj (28. junija) je dospel v newyorško luko veliki novi brzoparnik Ile de France. Ima 42.000 ton teže in 60.000 konjskih sil moči. Na svoji deviški vožnji je pripeljal sem tudi poznane Slovence Mike Podboya iz Colliwooda.

V staro domovino pa se bodo odpeljali z istim parnikom: Mr. Andrew Modic, Mrs. Katherina Bradach, Mr. Joseph Samsa, Mr. Paul Modic, Mrs. Frances Milavec, Mrs. Katarina Modic s sinom in Mr. Jakob Pugel.

Na nedeljo, 26. junija je priredil pevski zbor "Zorislava" prvi koncert v Strumbljevih prostorih na E. 222 St.

Mešan zbor je zapele "Ženin kos," ženski zbor pa "Jaz pa vrtec bom kopala." Nato mešan zbor "Slovenska dežela," "Vesela tovarišija" in "Tam na vrtni

gredi," pod vodstvom Petra Srnovrtnika. Pevski zbor "Cvet" je zapele pod vodstvom g. John Gombacha "Ujetega ptiča tožba" in "Kadar mlado leto." Moški zbor "Jadran" je zapele pesem "Slovenski svet" pod vodstvom Petra Srnovrtnika. Dve točki je proizvajal zbor "Edinost" pod vodstvom Rudolfa Perdana. Mr. Louis Belle je nastopil v solospjevu. Navzoče je pozdravil Mr. James Rottar. Po oceni je bil koncert velik uspeh.

Isti dan se je vršil velik izlet Sokolov na vrtu Slovenskega društvenega doma (sedaj AJC) v Euclidu, Ohio.

Nastopilo je 135 telovadcev in telovadkinj. Načelnik John Marinček, podnačelnik Louis Zele. Sokoliciam načeljuje Miss Vera Kushlan in Miss Marie Gornik.

Na javnem nastopu "Sokola," ki je bil tudi 30-letnica obstoja, se je zbralo ogromno ljudi, ki so z zanimanjem sledili gibom mladih gibčnih teles.

Igrala je godba "Bled" in Mr. Špehek s svojo harmoniko. Po telovadbi se je razvila prisrčna zabava in rajanje je trajalo do ranega jutra.

V Chicagu se zbirajo

WASHINGTON, 29. junija — Ameriško javno in politično življenje je koncentrirano na Chicago, kjer se bosta vršili obe konvenciji in določila predsedniška kandidata obeh strank.

Iz Houstona, Texas, kjer zaseda konferenca ameriških guvernerjev, se poroča isto, da je del konference osredotočeno glavno na volitve. Nekateri guvernerji kot Dewey iz New Yorka, Warren iz Californije, Stevenson iz Illinois, so vidno in aktivno zaposleni v volilnem boju. Drugi, ki se tega boja ne udeležujejo, ne kažejo za konferenco posebnega zanimanja. Tako sta na primer guvernerja Mass. Dever in Marylanda Keldin odklonila svoj prihod v Houston z izgovorom, da tam razsaja polio.

Doim se na republikanski strani ne računa na kak kompromis med strujama Taft in Eisenhower, so na demokratski strani na delu sile, ki naj bi izgledile spor med Jugom in ostalo demokratsko stranko.

Ravno pred republikansko konvencijo v Chicagu izvedeno zadnje ljudsko poskusno glasovanje, kakšne so šanse na primer Tafta, Eisenhowerja in Kefauverja, kaže, da vodi Kefauver absolutno pred Taftom, ne pa pred Eisenhowerjem.

ŽUPAN SE JE UTOPIL

V Lake Erie je našel smrt William D. Uhinck, star 55 let in bivši župan clevelandskega predmestja Parma. Uhinck je županval temu predmestju od 1934 do 1944. Šel je na ribolov z motornim čolnom. Motor se je ustavil in Uhinck je poskušal spravit ga v pogon. Pri tem manevriranju je omahnil v vodo in utonil. Včerajšnje iskanje njegovega trupla je bilo zastonj.

TAJNIK TOBIN V EVROPI

LONDON, 29. junija — Ameriški tajnik za delo Maurice Tobin je prispel v London iz Evrope, kjer se nahaja na študijskem potovanju in je študiral evropske delavske razmere in evropsko socialno zakonodajo. S posetom Anglije je njegovo potovanje končano in bo v ponedeljek 30. junija odletel nazaj v Zedinjene države.

151 jih je pobrala vročina

Agencija AP je zbrala podatke o številu smrtnih slučajev, žrtev zadnjega vročinskega vala po Ameriki. Po teh podatkih je bilo 151 smrti neposredno v zvezi z izjemno vročino oziroma hudo vlogo. Večina žrtv pripada vzhodu in jugu Amerike. Država New Jersey sama je imela 52 smrtnih slučajev vsled vročine. Vročina je dosegla v tej državi višino sto stopinj.

Na splošno napovedujejo, da se bo vročinski val ponovil oziroma nadaljeval tam, kjer ni bilo sploh nobenega olajšanja.

DVE DRUŽINSKI SENZACIJI V RIMU

RIM, 29. junija — Švedska filmska igralka Ingrid Bergman, sedaj poročanka Rosselini, je poročila dvojčke, kakor je bilo javljeno. Ingrid ima sedaj troje otrok z Rosselinijem in se prava da s svojim prvim možem, ki biva v Hollywoodu, da ji dovolijo, da pride hčerka iz prvega zakonika Pia k njej na obisk v Italijo. Ingrid je to pravdo izgubila.

Italijanska igralka Silvana Mangano, ki ima glavno vlogo v filmu "Grenki riž," ki se točasno predvaja po Ameriki, je postala mati svojega drugega otroka. Porodila je zdravo deklico. Mož Silvane je enako zaposlen v filmski produkciji.

NEVESELO SNIDENJE DVEH BRATOV

WÄREN, O., 29. junija — Narednik Donald Karrico je prišel na obisk k svojemu bratu Raymond Karrico, ki je tajnik turkašnje delavske unije ALF. Narednik Karrico si je vzel 15-dnevni dopust in odšel iz Ft. Hood, Texas, kjer služi. Seboj je vzel tudi ženo—Japonko. Donald je veterani in se je udeležil 13 mesecev vojne na Koreji.

Donald je bratu Raymond prišel iz Koreje za spomin pištolo. Ko se je Raymond pečal s to pištolo, ravno ob obisku brata, se je sprožila in ker so bili v pištoli naboji, je Raymond bil smrtno zadet.





Fran Milčinski:

## Cvetje in trnje

## MUTASTI BIRIČ

Tega je že več nego trideset let. Bilo je na dan sv. Florijana, ki je patron kovaškega obrta, in kovač Miklavž je praznoval svojega nebeskega zaščitnika. Praznoval ga je po bolj stari nego lepši šegi z brezdeljem in s pišči. Spravil se je v bližnje Tupaliče, tam se je usedel v Anžurjevo krčmo, sedel je kakor pribit in pil. Še pred poldnem se ga je nalezel do dobre volje. Pa je še prilival in se mu je razvijala bahavost: nikdo pod milim nebom ni toliko imel v glavi in v žepu kakor on. Do mraka je bil že siten, iz sitnega je po malem postajal silovit in ura se ni bila deset, že so ga bili do grla siti gostje in krčmar in še tepen bi

## Pri nas radevolje

PRIPRAVIMO ZDRAVILA ZA POSILJKE V JUGOSLAVIJO  
**MANDEL DRUG CO.**  
15702 Waterloo Rd.—KE 1-0034

**CHICAGO, ILL.**  
FOR BEST  
RESULTS IN  
ADVERTISING  
CALL  
DEarborn 2-3179

## HELP WANTED

## 2nd CHEF

\$300 - \$350 per month.  
Should have some experience  
with Smorgasbord.  
1 day off.

Apply Immediately  
Mr. Woodward, Mgr.  
**SPAUDLING HOTEL**  
Michigan City, Indiana

## BUSINESS OPPORTUNITY

BEAUTY SALON for Sale. Vicinity Austin and Addison. Established 15 years. Owner will sacrifice for best offer.

Kildare 5-6831

BEAUTY SALON in large apartment building with modern apartment and tile bath. No competition. Excellent business. Established 20 years. Children welcome. Best offer or '51 car.

Kildare 5-1357

## WANTED TO RENT

MIDDLE-AGED Couple, both employed, need 3-4 room unfurnished heated apartment. Good location N.W. Moderate rental.

DElaware 7-3256

between 9 to 5:30

RESPONSIBLE World War II and Korean Vet new steadily employed, wife, 2 children, 6 and 3, desperately need 4-6 room unfurnished apartment. Moderate rental. N. or N.W.

Kildare 5-1081

RESPONSIBLE Decorator, wife, adult son, need 4-6 room heated unfurnished apartment. Any good location N.W. Willing to decorate. Moderate rental.

NEvada 8-5464

YOUNG Responsible Couple, 10 month old daughter, grandparents, need 5-6 room unfurnished apartment. Any good location So. Shore. Moderate rental.

BAYport 1-8719

RESPONSIBLE Couple, 3 children, urgently need 5-6 unfurnished rooms. Will take flat, apartment or bungalow. Prefer S.W. Moderate rental.

WEntworth 6-8744

Buy Savings Bonds  
REGULARLY



bil, da ni v krčmi sedel tudi orožniški stražmojster Križman, ki je miril in mešetaril, da so ga z zvijačo spravili iz hiše, za njim pa zaklenili duri. Nekaj časa je z umazanimi rokami in butal ob vrata, ozmerjal vse za norce in berače, potem se je obrnil proti domu.

Noč je bila topla in oblačna. Kovač Miklavž se je gugal po blatni cesti; ogorčenje in samozavest sta mu razganjali prsi, ustavljal se je in kakor medved zarjul v gluho noč, da da duška brozgi svojih običtkov. Pa je tisti hip pozabil, da je že star dedec, ki ima doma ženo in dva otroka, in kakor v fantovskih letih je zavriskal in poizkusil zapeti. Vsa cesta je bila njegova in kakor daleč so mu segale pijane misli, ni bilo tačas imenitnejšega človega na svetu od nje, čež in čez je bil zadovoljen s sabo.

Lop! pa je padel. Ob nečem mehkem se je spotaknil, nenadno je bil padeč in zviškom je telebnil, kakor je bil dolg in širok. Ali poguma in modrosti ni izgubil ne za trenutek in svoje imenitnosti tudi ne. Položaj mu je bil jasen in jasna njegova naloga. Spravil se je na kolena, s kolen na noge, široko je stopil in se dobro oprl, da ga ne bi zaneslo, potem je pričel s pridigo. Malo robata je bila, ali živa in iz dobrega je prihajala srca; namenjena je bila oni mehki oviri, ki se je bil spoteknil ob njo. O, kako grd je pijanec! Ji je očil

## DEJSTVA O "VISOKO CIVILIZIRANI" ITALIJI

"Mariborski vestnik" z dne 17. maja poroča:

Razstava siromaštva in gladu. "Labirint mizerije" v Kalabriji. Sružensko delo na otoku smrti. Ljudje v prazgodovinskih votlinah.

Torinska "Stampa" je objavila pred nekaj tedni obširno poročilo svojega dopisnika Filipa Saecchia o bedi in južni Italiji. Naslov tega obširnega članka se glasi:

"Naselbine blata in gladu. Šola v Platiju kot razstava iztradanosti. Labirint mizerije v planinskih vseh. Kdaj bomo izenačili buržujsko Italijo z izstradano Italijo?"

V članku je med drugim rečeno:

"Znan mi je pojav skrajno neprijetnega živčnega pretresa, ki nastane zaradi nenadnih vtisov in dogodkov. Takšen živčni zlom sem doživel, ko sem obiskal Platiji, veliko vas v bližini Reggio Calabria. Sam Platiji je vas, ki ima blatno barvo. Blato po ulicah, blato po oblekah in zdi se ti, da se drži blato tudi obrazov moidočih. Kajti lakota je dala koži teh ljudi rumeno barvo blata. Obiskal sem mnogo vasi in mest, toda priznati moram, da sem šele v tem kraju spoznal, kaj je lakota. Neki poljski delavec se mi je potožil, da so ga prevarali pri izplačilu. Zgrozil sem se nad izrazom upadlih, motnih oči tega človeka, ki je izgledal, kot da ima mrzlico in doživlja halucinacije. Njegov obraz je bil siv, truden, barva glinasta.

"Vprašal sem nekega prijatelja, ali ni ta človek morda morfinist. Nikar ne žali človeške bede," mi je odgovoril, "ta človek je lačen." Od tega časa sem se na svoji poti po Kalabriji naučil čitati človeške obraze in izraze lakote na njih. Ne, to ni morda trenutna lakota zaradi enkratne slabe letine, ne, to je trajna 'prirojena' lakota, ki spremlja tukajšnjega človeka od zibelke do groba in ga nikoli ne zapusti.

tal in kratko pa jedrnato ga je prisposobil oni domači živali, ki ima rilec in nam daje okusnih klobas. In ne le nagnusen je pijanec, tudi brezobziren je, ker plega sredi cesarskih cest in poštenim ljudem zapira pot. To ni po pravici, je dejal, in naj bi se umaknil vsaj za konfin, bo tudi zanj bolj varno.

Iz dobrega namena je izvirala pridiga kovača Miklavža, pa žal, pijanec na cesti je ni prav nič upošteval. Zapiral je ceste kakor prejel in se ni genil.

Kovač Miklavž je zmajal glavo—nak, s pijanci je križ!—Ali red mora biti in on, kovač Miklavž, je že tak, da skrbi povsod za red—pa je prijel pijano pokoro na tleh za rame in jo zavlekel kraj ceste. "Na, tukaj leži, makar do sodnega dne!" Popravil si je klobuk na poštven in odvriskal domov. Doma je kakor snop padel na posteljo in zaspal. In je spal vso noč kakor ubit in smrčal kakor vihar. Stori se je dan, pa je kazalo, da še do polovice ni opravil spanja, kar ga ima na sporedu.

Žena ga je poloblečenega tresla za rame in vekala: "Za Krista voljo, zbudil se, klada pijana!"

Pri durih je stal orožnik in pazil na njeno ravnanje.

Sklonila se je čezenj, da mu zasuče glavo. Pa je zakričala: "Kakšen pa si, o Marija usmiljena!"

Pristopil je orožnik: kovač Miklavž je bil po licu, po rokah, po obleki namazan s krvjo.

Zdaj je orožnik prevzel posel, da ga zbudil; žena je tulila po sobi in kar se njej ni posrečilo, se je posrečilo orožniku: kovač Miklavž se je zbudil in v dokaz temu dolgo in široko zehnil. Sedel je pokonci, zmel si oči in se ozrl—videl je orožnika.

(Dalje prihodnjit)

zidov in utrđitev terena, toda do danes ni bilo storjeno nič.

"V Kalabriji je najmanj 12 vasi in mest, ki počasi drsijo v propast in za katere nihče ničesar ne stori. Vas Badolato je na primer enostavno zginita s hrba, na katerem je stala. Hiše se vidirajo v zemljo in vsi zemljiški spori čez noč zgubijo vsak smisel, ker se površina zemlje stalno spreminja in premika."

Neki drugi italijanski dnevnik opisuje življenje ljudi na otoku Favignanu v bližini Sicilije. V članku je rečeno:

"Na tem otoku vladata lakota in beda v obsegu, ki prekoračuje vsako predstavo o lakoti in mizeriji. Vas na otoku ima 6,000 prebivalcev, toda samo ena družina—Parodi—ima v svojih rokah vse gospodarstvo. Ostali prebivalci so večno lačni ribiči ali delavci v kamnolomu. Imenujejo jih 'pirriaturi.' Z delom pričnejajo zjutraj, ko se zdani, končajo pa v mraku. Nijamo niti socialne pomoči, niti socialne zaščite, niti zdravniške oskrbe, pa tudi nobenega zavarovanja za slučaj nesreče in bolezni. S seboj na delo vodijo otroke, ki delajo v podzemnih rovih, v prahu in vlagi.

"Zdravstvene razmere so strahotne. Osemnajstletni mladenič izgledajo, kot da bi imeli 12 let. Rahitični so, suhi in z nagrbatenimi obrazi. Ti fantje ne poznajo niti veselja niti zabave, temveč samo živinsko delo na tem otoku smrti. Skoraj vsi so nepismeni."

Navedli bomo samo še nekaj drastičnih primerov "vzvišene kulture" naše sosedbe ob Jadrano. Najboljši potojni italijanski pisec Carlo Levi, opisuje v svoji knjigi "Kristus se je ustavljal v Eboliu" (ki je prevedena tudi v slovenščino) podzemeljske votline v mestu Materati, glavnem mestu istoimenske province. V tem mestu živi več tisoč ljudi z otroki in živino vred v votlinah, izkopanih v nadstropjih v la-porju.

Levi opisuje življenje italijanskih kmetov v teh krajih v zadnjih dva tisoč letih in pravi, da se nihče nikoli ni zmenil za življenje teh ljudi in da tamkajšnji kmetje nikoli niso razumeli tega, kar so delali njihovi gospodski izkoriščevalci. Ko se mu je nudila priložnost, je ta kmet v svoji podzavestni želji po maščevanju in rušenju obstoječih izkoriščevalne gospodarske strukture—odšel med "slavne" italijanske bandite.

Sam demokristjanski "Il Popolo," ki se prav tako napihuje za "latinsko kulturo," je že pisal v nekaj nadaljevanjih o strahotah votlin v Materati in plastično opisoval, kako človeška in živalska nesnaga teče iz nadstropja v nadstropje in se zliva v potčke po strmih ulicah teh "naselbin." Po pisanju rimskega tiska živi celo v samem glavnem mestu Italije še danes na stotine družin v votlinah, ki so podobne onim v Materati.

Kaj pa Trst? Ali ni barbarstvo to, kar se dogaja vsak dan v neposredni bližini razkošnega hotela "Savoia" in nadutih palač tržaških velepodjetnikov? Ali vse to, kar se dogaja v mračnih in plesnivih uličicah prostitucije, trgovine z mamilni in zločina, ne predstavlja sramote za sodobno človeštvo? In to je ravno rezultat in posledica 25-letne italijanske vladavine v tem mestu.

Teh nekaj v naglici zbranih podatkov meče dovolj jasno luč na neokusno in naravnost cirkuško hvalisanje s tisočletno kulturo in vzvišeno italijansko civilizacijo. Kako dejansko danes izgleda ta kulturna vzvišenost in višja civilizacija, nam najbolje dokazujejo slepo nad klasično tradicijo in nekdanjo veličino renesančne umetnosti, temveč stvarno gledajo na današnje kruto resničnost življenjskega standarda širokih ljudskih slojev Italije.

(Po "Ljubljanskem dnevniku")

KO STE NA OBISKU V CLEVELANDU

obiščite

**Mervar Music Mart**

6919 ST. CLAIR AVENUE

KJER DOBITE POPOLNO IZBERO VAŠIH NAJBOLJ  
PRILJUBLJENIH SLOVENSkih PLOŠČ IN NOT.

## Zasigurajte si bodočnost

Pridružite se tisočerim, ki sedaj sistematično hranijo pri  
"ST. CLAIR SAVINGS"

in bodite pripravljeni za vsako potreba ali nujnost v bodočnosti.

HRANILNE VLOGE SO ZAVAROVANE DO \$10,000.00

Vlogo napravljene na ali pred 10. julijem bodo dobile  
obresti od 1. julija.Ako nameravate kupiti, zgraditi ali zboljšati vaš dom, vam  
lahko pomagamo z posojilom, ki ga vračate po lahkih  
mesečnih obrokih.**St. Clair Savings & Loan Co.**

DVA PRIROČNA URADA

St. Clair urad

E. 185th urad

6235 St. Clair Ave.

813 E. 185th St.

HE 1-5670

IV 1-7800

**ALI IMATE NAMEN  
POTOVATI V STARI KRAJ!**

Če ste vi med tistimi, ki še želijo v tem letu obiskati  
staro domovino, tedaj se vam svetuje, da si nemudoma  
preskrbite potni list. Ameriški potni listi so veljavni za  
dve leti. Jugoslovanska viza pa se tudi takoj dobi.

Dasiravno še meseca junija in do sredine julija ne  
bo lahko dobili prostora na parnikih ali avijonih, vendar  
se večkrat prigodi, da se prostori nekaj dni pred odhodom  
parnika dobe. Torej je dobro biti pripravljen z potnim  
listom.

Ker se pripravila skupina potnikov za 13. avgusta in  
ker se prostor sedaj še dobi, je svetovati, da se oni, ki  
želijo avgusta meseca potovati, zglasijo pri Kollandru,  
ali pa pišejo, pa se vam bodo dala vsa navodila in naprave  
prosinje za potne liste. Sploh pa, kadarkoli imate namen  
potovati v stari kraj se zglasite ali pišite na:

**August Kollander**

6419 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio

Pomnite, da Kollander še vedno sprejema naročila  
za moko in razne živilske pakete, ki niso podvrženi carini.  
Kollander tudi prodaja American Express Traveler  
Čeke in denarne nakaznice.

V vsaki slovenski družini, ki se  
zanima za napredek in razvoj Slo-  
vencev, bi morala dohajati

**Enakopravnost**

Zanimivo in podučno čtivo

priljubljene povesti

PRVIČ IZZA VOJNE imamo  
MANDEL'S CORN PLASTER  
Najboljše sredstvo proti kurjim  
očesom. Pokličite KE 0034 in vam  
posljemo po pošti. Cena 35c.  
**MANDEL DRUG CO.**  
15702 Waterloo Rd.—KE 1-0034

## RABLJENE ELEKTRIČNE

LEDENICE V DOBREM  
STANJU, SE PRODA.

Od \$35.00 naprej

NORWOOD APPLIANCE &  
FURNITURE

6202 ST. CLAIR AVE.

JOHN SUSNIK

Dva pogrebna  
zavoda

Za

zanesljivo

izkušeno

simpatično

pogrebniško

postrežbo

po

CENAH, KI JIH

VI

DOLOČITE

pokličite

A.GRDINA &amp; SONS

FUNERAL DIRECTORS

1035 EAST 67th ST.

Hollywood 1-2088 - KEmer 1-5890



For your VACATION

welcome to

**CHRISTIANA LODGE**

Slovenian Resort

The Hotel has 30 rooms  
with connecting showers.  
Central dining room, with  
American Slovenian cooking.  
All sports, private beach,  
boating and fishing. Cater to  
overnight guests. 260 miles  
from Cleveland. Located on  
U. S. 112. Write for folder.

**CHRISTIANA LODGE**

DOMINIK KRASOVEC, Prop.

P. O. Edwardsburg,

Michigan

Phone 9126 F5

## GOSTILNA Z D 5 LICENCO

SE PRODA.

Nahaja se na prometnem prostoru  
na St. Clair Ave. Pripravno za  
družino. Izvrstna oprema in stano-  
vanje s 9 sobami. Kdor želi dobrodo-  
ličito gostilno, naj pokliče za pod-  
robnosti.

EN 1-9529

## V NAJEM

se odda lepo stanovanje s 4  
opremljenimi sobami. Kopalnica in  
vse najboljše urejeno. Prednost  
imajo novoporočenci ali odrasla  
družina.

Poizve se na 955 E. 76 St.

## V NAJEM

V NAJEM SE ODDA

opremljeno sobo za poštenega

moškega.

Vpraša se po 3. uri popoldne.

893 E. 75 St.

## HIŠE NAPRODAJ

Hiša za eno družino

4½ sobe, vse moderne, 2 spalni-  
ci; preproge v vseh sobah. Dobi se  
tudi peč, Hotpoint ledenico, avto-  
matični pralnik in sušilnik. Cena  
zmerna. Se lahko takoj vselite.

Za podrobnosti se zglasite na 1015 E. 62 St.

## HIŠA NAPRODAJ

Za eno družino, 7 sob, poleg lote  
40 čevljev. Blizu cerkve Marije  
Vnebovzete na Holmes Ave. Se  
mora videti, da se lahko omeni.  
Cena zmerna.

Zglasite se po 5. uri zvečer na 683 E. 157 St., od Holmes Ave.

883 E. 157 St., od Holmes Ave.

## YOU can be the woman of the year

PREPARE FOR NURSING—

the most needed profession for

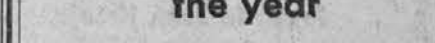
women in a National Emergency

Talk to the Director of Nurses

at your local hospital, or apply

to a college or hospital

School of Nursing.





JANEZ JALEN

## OVČAR MARKO

POVEST

(Nadaljevanje)

Tedaj je šele opazil, da je v vseh tropih za čudo veliko jagnjet; skoro sama jagnjeta. Ovca je bilo pa kaj malo, oinov še manj.

Nekateri pastirji so peli, drugi se jezili, nekateri celo kleli. Vsi pa zavračali živino, kakor bi jo vsi hoteli prignati na vrh Stola: "Ne bo res. Ze naprej ženejo. Na Rožico?"

Jernej se je obrnil proti Rožici. Kakor bi gledal skozi najlepše brušeno steklo, ko še vsak kamen vidiš kakor razsvetlelo rožo, tako je videl Jernej pod sabo Rožico.

Med legijoni cvetja je stalo jagnje, samo, čisto zase, kakor bi ne spadalo k nobenemu tropu ali pa k vsem, in belo, da ne more biti noben sneg bolj bel in bleščalo je okrog njegove volne, kakor bi upiralo najvišje sonce vse svoje žarke samo v to jagnje.

"Le čigavo je jagnje? Na uho mu grem pogledat, vsaj za vas bom vedel, saj poznam od Podkorena do Ljubelja in še dlje vsa kranjska in koroška znamenja."

Prestopil se je s skale pa mu ni obstala noga na pesku. Kakor prej na oblaku je plaval sedaj brez njega nad strminami s Stola na Rožico.—Tako ga je včasih, ko je bil še otrok in ko je odraščal, v sanjah nosilo z gore v goro.—

Z bosimi nogami je stopil v mavrično razsvetlelo vrtnico rož. Jernej je vedel vsako rastlino doma in v gorah imenovati. Izmed teh rož pa ni prav nobene poznal: "Vse bi bilo treba šele krstiti. Pa—da bi človek prav zadel, bi moral samo to premisljati vse življenje. Ooo.—Tri življenja. Še več."

"Jeer-neej—"  
Ali je jagnje zableketalo ali ga je zares poklicalo? Jernej se

## V BLAG SPOMIN

prve obletnice prerane smrti, našega nadvse ljubljenega in nikdar pozabljenega očeta in starega očeta



## FRANK KRANJC

Svoje mile oči je zatisnila za vedno dne 30. junija 1951.

Zakaj si, dragi ata, šel od nas, samevamo, brez Tebe dolg je čas, pogrešamo ljubeči Tvoj smehljaj, zaman, zaman Te kličemo nazaj.

Globoko pod zemljo, kjer sum sveta se več ne sliši, zdaj truplo Tvoje trudno spi, rešen si vseh skrbi.

Sladko spavaj, dragi oče, brez trpljenja, brez ovir, pa v nebesih uživaj za plačilo dušni mir.

V srcih naših trajni so spomini, neizbrisni spomini do konca dni, ko pridemo tudi mi tja, kjer si Ti.

Zalujoči ostali:

Mary Slabe, Jennie Ivec, Frances Keber in Rose Kocin, hčere Frank in John Kranjc, sinova zetje, sinaha in vnuki

Cleveland, O., dne 30. junija 1952.

silo udušil jok. Zavedel se je, da je možak. Ustavil je turo in kakor mimogrede odšel pred hišo in zadihal nekaj kratov prav do dna pljuč.

Mladost je utonila v noč. Nazaj čez prag je stopil—ne več varovaneec, temveč varuh majhne domačije, v kateri mora biti za tri prostora in kruha, za Manico in Rozalko in še zanj.

Tomaž in Žorga sta bila s konoji in voli že na Zelenici. Na vse zgodaj je prišel Žorga na Jezerca po mleko in je gredel nabral poln klobuk jagod in silil planšarice, naj jih jedo. Dekletom so že vsi izgovori pošli in Žorga je postajal hud, ker je od strani ujel, kako je Mica pripovedovala, da bo Boštjan kmalu čisto zamrznil, ker se vsako leto bolj pozno odtaja in vsako leto bolj nerodno.

"Še iz zlate dežice bi ne jedle jagod od Žorgovih umazanih rok, pa bi jih iz njegovega smrđljivega klobuka."

Vse je rešil iz zadrege črednik, ki je prisopel od spodnjega jezera in povedal, namesto da bi voščil dobro jutro: "Nocoj ponoči je umrl Jernej."

"Bog mu daj dobro!"  
Zginil je smeh z mladih obrazov. Žorga je prijel klobuk za kraje, da bi se pokrtil. Zapožabil se je in stresel vse jagode.

Drugi dan so vsi ovčarji gnali na sol, da bodo pri pogrebu. Tudi Tomaž je na dan pogreba prišel z Zelenice in vzdignil še Mico. Brkovecva Franca, Podlipnikova planšarica, je pa odšla že

davno pred njima, da bi ji Podlipnica ne oponesla, kako nič ne drži s hišo.

Dva dni je pasel Podlipnikove jarce namesto Marka Joža. Brez psa. Volkun ni hotel od mrtvega Jerneja. Še za pogrebom je prvi šel za krsto.

Ko so Jerneja zasuli, je pes s šapami razbrskal prst ob nogah, se vlegel in položil glavo na grob. Pogrebci, posebno pastirji, kar niso mogli od groba. Nekateré ženske je bilo strah, druge je do solz ganila Volkunova vdanost.

"Z domačimi bo odšel. Z Markom prav gotovo."

Marko je bil z Rozalko in Manico že med vrati. Pes se ni ganil. Marko ga je klical. Volkun še glave ni dvignil.

Marko je šel nazaj h grobu in prijel psa za gradanico, da bi ga z grda odpeljal. Ko bi ne bil hitro odskočil, bi ga bil Volkun ugriznil.

"Od žalosti je stekel," so se zgrozili.

Tedaj je šla nazaj Manica. "Ne hodi k njemu! Te bo."  
"Nič me ne bo."

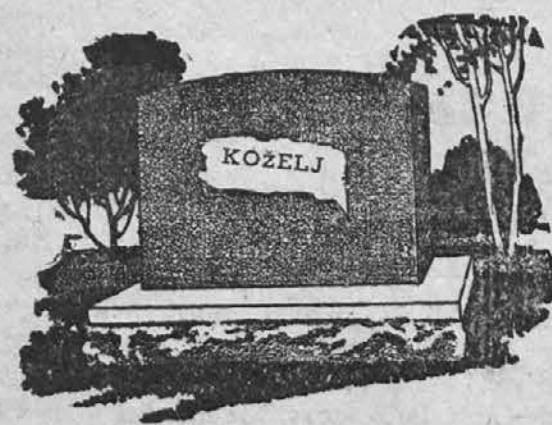
Manica je sedla k Volkunu in ga božala:  
"Volkun! — Volkun! — Volkun!"

Pes je dvignil glavo in zavil, kakor bi zajokal. Pastirji so pogledali v tla in segli v žepe po rute.

"No, le razjokaj se. Saj vsi jokamo."

"Uuu! Uuu! Uuu!"  
(Dalje prihodnjič)

1904



1952

## NAZNANILO IN ZAHVALA

Naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem žalostno vest, da nas je doletela težka izguba ter je preminila naša ljubljena, skrbna in dobra soproga in mati

## Mary Kozelj

rojena Krajc

Padla je po stopnicah in bila odpeljana v bolnišnico, kjer je po petih dneh podlegla za poškodbami na glavi, in sicer dne 25. maja 1952.

Pogreb se je vršil dne 29. maja iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi v cerkev Marije Vnebovzete na Holmes Ave. ter od tam po opravljeni zadušnici in pogrebnih obredih na Calvary pokopališče, kjer smo položili njeno truplo v naročje materi zemlji.

Pokojnica je bila rojena 27. novembra 1904 leta v vasi Lipovec pri Ribnici na Dolenjskem.

Prvo naj bo izrečena globoka zahvala vsem onim, ki so položili tako krasne vence cvetja h krsti ljubljene pokojne. Ta dokaz vaše ljubezni in spoštovanja napram njej nam je bil v veliko tolažbo v teh žalostnih dneh.

Iskreno zahvalo naj sprejmejo vsi, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir duši pokojnice, kakor tudi vsem onim, ki so darovali v razne dobrodelne namene.

Našo zahvalo naj sprejmejo vsi oni, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslugo za spremstvo pri pogrebu. Hvala vsem, ki so se prišli posloviti od nje, ko je ležala na mrtvaškemu odru, kakor tudi vsem, ki so jo sprejmili na njeni zadnji zemeljski poti na pokopališče.

Zahvalo naj sprejmejo nosilci krste, sobratje od društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ in uradnice društva Svoboda št. 748 SNPJ za posvilen govor, kakor tudi članicam krožka št. 1 Progressivnih Slovenk za izkazano čast in korporativno udeležbo pri pogrebu.

Hvala častitljivi duhovščini pri cerkvi Marije Vnebovzete za opravljene obrede, kakor tudi pogrebnemu zavodu Joseph Zele in sinovi za prvovrstno poslugo in lepo voden pogreb.

Prav posebno zahvalo naj sprejmejo učitelj in pevci Mladinskega pevskega zbora Slov. del. doma na Waterloo Rd. za tako v srce segajoče zapete pesmi—žalostinke pokojnici v zadnji pozdrav in slovo.

Isto naj sprejmejo posebno zahvalo sosedge na Cherokee Ave.: Mrs. Steve Malavasic in Mrs. John Kaluža, ki so se trudile z nabiranjem prispevkov pri sosedih za vence, ter Mr. in Mrs. Steve Person, Mr. in Mrs. Frank Cvetič in Mrs. John Retar za vso velikodušno pomoč v nesreči in ob smrti.

Ponovna hvala vsem za vse.

Nenadno je zadela našo hišo strašna nesreča, ko smo izgubili Tebe, ljubljena, zato je udarec tem huji za nas. Ne moremo do- umeči, da je mogoče, da si odšla za vedno od nas, naša ljubljena, naša draga, naša dobra soproga in mamica. Zaprla so se za Teboj groba vrata in kar vzame kruta smrt, ne da nikoli več nazaj.

Za Teboj žaluje soprog, kateremu si bila zvesta družica, sin in hčerka, katera bosta bridko pogrešala Tvojo ljubeznivo materinsko roko, kakor tudi sorodniki in številni prijatelji.

Spominjali se Te bomo vedno z ljubeznijo in hvaležnostjo v naših srcih in položili bomo cvetja naše ljubezni na Tvoj prerani grob.

Spavaj mirno večno nezdravno spanje, ljubljena!

Zalujoči ostali:

IGNATZ (JIM), soprog  
CAROL, hčerka  
JAMES, sin  
VICTORIA, sinaha  
JOSEPH KRAJIC, brat, in sorodniki  
V stari domovini zapuška sestro  
FRANČIŠKO GORŠE ter polbrata FRANCETA SLANE in več sorodnikov.



Cleveland, Ohio, dne 30. junija 1952.



## Naznanilo in zahvala

Globoko potrti in žalostnega srca naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem tužno vest, da je umrla naša ljubljena, nepozabna soproga in mama

## Jennie Počkar-Peterlin

rojena Puzelnik

Zatisnila je svoje blage oči dne 30. maja 1952.

Pogreb se je vršil dne 3. junija iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi v cerkev Marije Vnebovzete na Holmes Ave. ter od tam po opravljeni zadušnici in cerkvenih obredih na pokopališče sv. Pavla, kjer smo jo položili v naročje materi zemlji k večnemu počitku.

Blagopokojna je bila rojena v vasi Velike Slivce pri Velikih Laščah. Ob smrti je bila stara 55 let.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom iskreno zahvalimo vsem, ki so položili tako krasne vence cvetja k njeni krsti. Ta dokaz vaše ljubezni in spoštovanja napram njej nam je bil v veliko tolažbo v dneh smrti.

Najlepšo zahvalo naj sprejmejo vsi, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir duši pokojnice.

Hvala vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslugo za spremstvo pri pogrebu.

Srčna hvala onim, ki so se prišli posloviti od nje, ko je ležala na mrtvaškemu odru, in vsem, ki so jo sprejmili na njeni zadnji poti na pokopališče.

Zahvalo izrekamo pogrebem, ki so nosili krsto, ter sosedom za vso pomoči ob smrti.

Hvala pogrebnemu zavodu Joseph Zele in sinovi za vzorno voden pogreb in najboljšo vsestransko poslugo.

Končana je Tvoja zemeljska pot, draga soproga in ljubljena mama. Položili smo Te v hladni temni grob, ki bo Tvoj večni dom. Naša srca pa so polna bridkosti in oči polne grenkih solz, vsaj si bila dobra in skrbna ter smo Te vsi ljubili. Ohranili Te bomo s hvaležnostjo in ljubeznijo v spominu do konca naših dni.

Spavaj mirno—snivaj sladko!

Zalujoči ostali:

ŠTEFAN, soprog  
JANE in FRANCES, poročena LASICKY, hčeri  
JOSEPH LASICKY, zet  
MARY ANDOLEK, sestra  
V stari domovini zapuška očeta in brata

Cleveland, Ohio, dne 30. junija 1952.